

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

854. Qualiter ex possessione triennali præsumatur titulus, factâque dispensatio, & publicatio resignationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

titulus aliquis, ut indicant verba illa regula: ex *Apostolica aut ordinaria collatione possederint* &c. *Castrop. loc. cit.* citans *Azor. p. 2. l. 7. c. 34. n. 5.*

2. Respondeo secundò: non exigitur ullius veri tituli probatio. *Chok. hic. n. 89.* sed sufficit hunc titulum esse verisimilem seu coloratum, seu sufficit possessio colorata ex titulo colorato. *Tond. in qq. benef. p. 1. c. 85. n. 41. & 37. Castrop. loc. cit. Lott. cit. q. 53. n. 13. & 14.* ubi etiam, quòd sicut regula de *annali* pacificam possessionem componit ex duobus, nimirum ex naturali & rudi detentione, & ex capacitate personæ, quam ea habet ad detinendum (supposita enim incapacitate etiam talis detentionis, eò quòd v. g. tali personæ etiam ipsa detentio sit prohibita locum non habet regula, ut *Sarnens. ad reg. de annali. quest. 3. & 51. limit. 1.*) ita regula de *triennali* componat pacificam possessionem ex naturali detentione & titulo possidendi, saltem colorato. Sufficit itaque allegare possessionem cum titulo colorato absque exhibitione tituli alterius; quia colorata possessio (qualiter possessio coloratur, ut dictum, ex titulo colorato) sufficit ad obtinendum in possessorio. *Tond. n. 41.* qui etiam *n. 43.* ait, in eo casu, nempe possessionis triennalis pacificæ cum titulo colorato, posse allegari dispensationem, & alium quemcumque titulum meliorem de mundo, pro quo citat *Manticam decis. 150. n. 10.* (quòd tamen ipsum limitat *num. 44.* quòd non ita simpliciter sit intelligendum; sed solum locum habeat in casu, in quo Papa solet facile dispensare; secus est, in quo diffilis est dispensatio; quòd probare est difficile. *Tond. nu. 45.* Majorem autem tituli colorem requiri in materia triennali, quam in actione spoliæ, ait *Tond. loc. cit. num. 73.* Porro titulus coloratus in hac materia, seu ad effectum hujus regulæ est & dicitur, qui habetur seu concessus est ab eo, qui potest tale beneficium conferre, vel eligere, vel confirmare, licet hic & nunc, seu ex accidenti fuerit impeditus. *Tond. loc. cit. num. 72.* citans *Riccium collectan. 2804.* *Chok. hic. num. 85.* *Gomes. hic. q. 27. & 28.* dicentem hanc esse conclusionem certam. Item talis titulus coloratus dicitur omnis ille, qui non est infectus per hanc regulam, sive qui non excluditur per hanc regulam; ideòque ad effectum hujus regulæ titulus non decoloratur nisi ex duobus casibus in regula expressis, nimirum simoniaci ingressus, & reservationis clausæ in corpore juris; sive illi soli habent titulum decoloratum, qui titulum simoniacæ, vel de beneficio taliter reservato obtinuerunt. *Lott. loc. cit. n. 15.* *Chok. cit. n. 85.* Unde licet plures dentur tituli non colorati quòd effectus juris communis (ut videre est apud *Chok. n. 86.*) hi tamen tales non sunt quòd effectum hujus regulæ, seu non impediunt beneficium hujus regulæ. *Chok. cit. n. 86.*

3. Respondeo tertio: ubi tamen constat de invaliditate tituli, non juvabitur possessor triennalis beneficio hujus regulæ. *Chok. n. 89.* ubi enim manifestè probari potest de fundamento invalido, hujusmodi titulus non dat colorem, ut *Boer. decis. 24. n. 6.* apud *Chok. l. cit.* Et quia talis titulus dicitur emanare de facto, & non de jure, ut apud eundem *Felin. in c. in nostra. de rescriptis.* Illud tamen notandum, quòd ait *Tond. l. cit. n. 41.* ex *codice Fabriciano l. 1. tit. 2. definit. 5. n. 3.* aliud esse titulum invalidum & nullum, aliud esse vitiosum, etsi produceretur titulus solum invalidus, id non obstare beneficio hujus regulæ; eò quòd remanet præsumptio

R. Leuren, Fori Benef. Tom. 11.

tituli validi, licet constet de titulo invalido, non tamen vitioso. Atque hac quia perpetuum est in beneficialibus, quòd nequeat dari vitiosus ingressus.

4. Denique hic observandum, quòd, si negatur, possessorem habere titulum coloratum, id per actorem probandum esse, & non probandum per possessorem, titulum esse coloratum. *Chok. cit. nu. 89.* ex *Gomes. hic. q. 45.* dicens esse communem DD.

5. De ceterò titulus coloratus dupliciter deduci potest, nimirum verè, ostendendo nempe literas provisionis; & præsumptivè de cursu temporis. *Lott. cit. q. 53. n. 31.* ut ex *Sarnensi hic. q. 24. n. 7.* & *Rota in Rhegiensi jurispr. 21. Maji 1625.* quòd hoc tempus in hac re minus esse non possit, quàm decennium ultra tres annos, quos exigit regula.

6. Monendum hic iterum, quòd convenienter ad dicta de *annali* & *triennali* supra ipse titulum non dicit, ait *Chok. ad hanc regulam. num. 89.* ex *Covar. tom. 1. relect. in c. possessor. p. 2. §. 10. n. 10. de regulis juris in 6.* & sic in animæ iudicio, hoc est, in conscientia tutum non esse, sed teneri beneficium dimittere, qui scit sibi canonicum titulum ad obtinendum beneficium deficere.

Questio 854. Qualiter ex possessione triennali præsumatur titulus, & dispensatio facta, & facta publicatio resignationis?

1. Respondeo ad primum: titulus beneficii non tantum præsumitur ex diuturni temporis lapsu, ut est 10. annorum. *Gl. in c. dilectio nu. 16. q. 3. v. offerre.* & *Archid. ibid. num. 2.* apud *Parisi. de resign. l. 10. q. 4. num. 20.* sed & in beneficialibus ad præsumendum titulum sufficit spatium 3. annorum stante hac regulà de triennali. *Parisi. ibid. n. 23.* citans *Ferret. consil. 18. n. 1.* & *conf. 362. n. 9. l. 2.* *Pontan. de spol. concl. 137. n. 20.* Dátque hanc rationem; quia cum Episcopi visitent Ecclesias, & inquirent super titulis beneficiorum suæ diocesis; non est præsumendum, quòd tanto tempore tolerassent intrusum: citans pro hoc *Ferret. dicto consil. 362. n. 6.* *Innoc. in c. illud. de præsumpt. Decium consil. 121. n. 3.* Quòd si tamen expressè producat & ostendatur titulus nullus, & invalidus (ut quia probatur de intrusione vel vitioso ingressu, ut *Abb. in c. illud. n. 7.* *Gemin. in c. Ordinarii. n. 7. de off. Ordinarii. in 6.*) præsumptio hujusmodi nihil operatur. *Parisi. loc. cit. n. 27.* citans *Bellam. consil. 10. n. 10. & 29.* ac dicens esse communem: non secus ac titulus, qui in profanis præsumitur ex spatio 10. annorum, cum constat de contrario, nihil operatur. *Parisi. num. 28.* Quòd si etiam Episcopus ex officio inquirat, tenetur possessor ostendere & probare suum titulum, maxime curatus, juxta dicta superius; Quin &, si constaret Episcopum non visitasse, possessor cogitur exhibere titulum Ordinario, etiam post triennalem possessionem. *Lott. l. 2. q. 46. n. 45.* ex *Bellam.* Porro an, & qualiter teneatur resignatarius docere de titulo sui prædecessoris seu resignantis, vide eundem *Parisi. q. 4. susè per totam.* sed de hoc nos alibi.

2. Respondeo ad secundum, ex possessione triennali præsumitur facta dispensatio; dum enim hæc regula defendit execrabilem, & non promotos ad sacros Ordines, ut paulò post dicitur, præsumit dispensatum cum illis desuper. *Parisi. de resign. l. 11. q. 14. n. 28.* similia habet *Chok. n. 89.*

3. Respondeo ad tertium ex possessione triennali absque dubio præsumitur facta publicatio per

113 resigna-

resignatarius. Parif. cit. q. 14. n. 26. ita resolutum testans à Rotam in Placent. appellationis fructuum. idemque confirmatum 3 Junii 1584. si enim publicatio præsumitur facta per resignatarium in tempore, & is non tenetur id probare, ut habet communis sententia. Parif. *ibid.* n. 25. dum facta præsumuntur, quando sunt consueti fieri. Bald. in rub. c. de fide instrum. col. 3. n. 8. & plurimi alii apud Parif. n. 20. eoque magis, dum id, quod consuetum est fieri, est accessorium ad principale, ut Curtius junior in l. si emancipati. n. 9. c. de collat. apud Parif. n. 21. Uti publicatio consueti est fieri, & accessoria est ad expeditionem literarum ipsius resignationis; multò maximè præsumenda est dicta publicatio, si resignatarius beneficium illud possedit per triennium; si enim possessio talis facit præsumi dispensationem, ut dictum, quæ pendet ex facto alterius, nempe Superioris; multò magis publicationem, quæ pendet ex facto ipsius possessoris; nec requirit aliud factum Superioris. Parif. n. 28. & 29.

4. Variè tamen hoc ipsum limitatur. Primò, ut non procedat, dum sumus in spolio; tunc enim ne quidem triennalis possessio hunc effectum præsumptionis facta publicationis produceret. Parif. cit. q. 14. n. 31. juxta varias Rotæ decisiones, quas citat. Secundò: quoties Superior veller videre publicationem; tunc enim non sufficeret ostendere triennem possessionem, sed tenetur resignatarius possessor eam illi exhibere. Parif. n. 33. & seq. dicens esse communem. Sequitur à potiori ex dictis supra de necessitate exhibendi & probandi titulum in hoc casu. Tertiò: quoties peteret resignatarius suam gratiam canonizari ad aliquem effectum; tunc enim deberet probare uti titulum, ita etiam factam publicationem. Parif. n. 39. citans Innoc. in c. ex insinuatione. de procurat. n. 3. Rebuff. in pr. tit. de rescript. ad benefic. vac. n. 17. &c. De ceterò qualiter resignatarius debeat docere de publicatione in casibus, in quibus ad hoc tenetur, vide eundem Parif. à num. 40. Verùm de hoc alibi.

Questio 855. An, si prædecessor triennio pacifice possedit, & reputabatur beneficiarius, & in possessione cessit vel decessit, successor ejus non teneatur amplius justificare illius titulum?

Respondeo affirmativè Garc. p. 11. c. 1. num. 12. citans Lap. alleg. 89. n. 14 & 15. Mascard. de prob. conclus. 175. & 179. Sarnens. ad hanc regulam. q. 16. Addit quoque Garc. talem successorem præferendum cuilibet alii impetranti ex persona alterius, juxta eundem Lap.

Questio 856. An si quis resignavit, & post resignationem mansit in possessione, illamque continuavit per 10. annos, vel etiam triennium, præsumatur exinde in resignante retrocessio, & novus titulus acquisitus, ac per consequens jurari possit illà possessione, & eo momento vacet beneficium per mortem illius?

Respondeo: ita quidem censisse sapius Rotam, & Auctores passim secutos Lapum cit. alleg. 89. ut videre est apud Parif. l. II. q. 6. à n. 96. ubi etiam n. 98. quòd in hoc casu, uti præsumitur novus titulus, ita & nova provisio & possessio, & non teneri talem justificare dispensationem ob-

tentam, & contra præsumptionem orientem ex hujusmodi allegatione Lapi à Rota non admitti probationem in contrarium, nisi probatio sit conclusivissima &c. Verumtamen hodie, itante constitutione Gregor. XIII. hac locum non habent; quia eò ipso vacat beneficium ob non factam intra tempus constitutum publicationem resignationis. Parif. l. cit. n. 111. quem vide de his pluribus.

Questio 857. An ad hoc, ut vi hujus regulæ repellatur impetrans, requiratur in possessore triennali bona fides?

Respondeo: probabilius esse, quòd non. Chok. hic. n. 76. citans Crescent. decis. 1. de sent. & re judic. Tond. in qq. benef. p. 1. c. 87. num. 47. Castrop. cit. p. 33. n. 10. citans Gomef. ad hanc regulam. q. 42. Covar. Reg. possessor. p. 2. s. 10. n. 10. concl. 4. contra Rebuff. de pacif. possessor. n. 28. Nav. l. 3. conf. tit. de præb. conf. 41. & conf. 2. rit. de paroch. & Sanch. l. 7. c. 29. n. 91. apud eundem Castrop. hac vix ratio: quòd, cum mala fide non detur præscriptio, neque conveniens sit, Papam velle favere peccantibus. Verùm hanc in contrarium opponit rationem Castrop. quòd vi hujus possessionis triennalis non præscribitur titulus in beneficio, sed solum prohibetur possidentis molestatio, & beneficii impetratio: hi autem effectus obtineri nequeant, si regula faveret solis possessoribus bonæ fidei; nam impetrans objicere posset possessori malam fidem, eamque illi facile probare, probando illum contra juris ordinem possidere beneficium. Sed neque Papa intendat favere peccantibus ex eò, quòd hac regula defendat possessores mala fidei, sed solum intendat favere reipubl. ab ea removendo lites, esto per accidens inde sequatur favor aliquis mala fidei possessoribus. Ad hac, lites, quas hac regula vitare intendit ex alio capite, nimirum vel ex hoc ipso, quòd bona fides requiratur, nascerentur, dum possessor, sicut, ut se defendat hac regula, probare debet triennem possessionem; ita etiam probare deberet suam bonam fidem, quòd difficillimum est, præcipue, dum beneficium possideretur contra juris ordinem.

Questio 858. An regula hac defendat possessorem etiam quoad proprietatem beneficii?

Respondeo: non defendere illum quoad proprietatem seu titulum, sed tantum quòd ad possessionem. Chok. ad hanc reg. n. 76. & Olositor apud illum n. 18. quia non dat ei titulum, ut supra. hinc fit, ut Ordinarius post triennem possessionem, dum comperit possessorem esse sine titulo, possit eum amovere, & beneficium conferre alteri. Chok. *ibid.* Et ut præmittit Chok. nemo impediatur, quò minus in petitorio doceat possessorem triennem esse intrutum, etsi hoc fecus sit in possessorio; cum nemo audiendus opponens aliquid contra possessionem. Hujus tamen contrarium sentire videtur Tond. loc. cit. n. 48. dum ait: quamvis aliqui existimant, regulam de triennali non ob stare in petitorio, sed tantum in possessorio, contrarium tamen verius est; & per Rotam observatum; nempe triennem obtinere debere tam in petitorio quam possessorio. citat pro hoc Callad. decis. 5. num. 5. de restitut. spoliat. Rebuff. de pacif. poss. num. 25.